

2. Страхування інвестицій від воєнних ризиків в Україні. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/strakhuvannya-investytsiy-vid-voyennykh-ryzykiv-v-ukrayini>

3. Страхування інвестицій від політичних та воєнних ризиків, як інструмент їх залучення в Україну. URL: <https://www.dictio.com.ua/news/strakhuvannya-investiciy-vid-politichnih-ta-voiennih-rizikiv-yak-osnovnyi-instrument-yih-zaluchennya-v-ukrayinu>

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Момот Т. В. д-р екон. наук, проф., Авілова Ю. В., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Оборотні активи є невід’ємною частиною операційної діяльності будь-якого підприємства, оскільки вони забезпечують безперервний процес відтворення ресурсів. Для забезпечення оптимального використання оборотних активів важливим чинником є процес його обліково-аналітичного забезпечення. Дослідження змісту і характеру проблем обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємств засвідчує, що потребує подальшого розвитку формування адаптивних до сучасних економічних умов концептуально-методологічних засад бухгалтерського обліку та відповідного методичного інструментарію (табл. 1).

Таблиця 1 - Підходи до трактування поняття «обліково-аналітичне забезпечення»

№ з/п	Автор	Визначення поняття «обліково-аналітичне забезпечення»
1	Безродна Т. [1]	Це процес підготовки обліково-аналітичної інформації, забезпечення її кількості та якості. Сам термін «забезпечення» означає виконання, гарантування здійснення процесу постачання обліково-аналітичної інформації в системі управління.
2	Гангал Л.С. [2]	Обліково-аналітичне забезпечення - це система, котра складається з низки підсистем, на вході якої є дані, зокрема, оперативного, статистичного, фінансового й управлінського обліку, відносно яких здійснюються процеси обробки (узагальнення, класифікації, перевірки, аналізу), а на виході – аналітичні звіти для застосування певними суб’єктами в процесі прийняття управлінських рішень.
3	Гнилицька Л.В. [3]	Обліково-аналітична інформація представляє собою економічну модель взаємозв’язку між системою економічної безпеки, інформаційним ресурсом, якої вона є, та інформаційними процесами в середині підприємства.
4	Камінська Т. [4]	Обліково-аналітичне забезпечення - система збору, обробки, узагальнення, подання та аналізу фінансової інформації, забезпечення її кількості і якості для ведення господарської діяльності, зокрема, її управління.

Узагальнюючи наведені підходи, обліково-економічне забезпечення управління оборотними активами доцільно визначити як комплекс заходів,

систем і процедур, спрямованих на ефективне використання, контроль та аналіз оборотних активів для підвищення рентабельності та ліквідності підприємства, що включає такі складові:

Облікова система: забезпечення точного та своєчасного обліку всіх оборотних активів, включаючи запаси, дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти.

Фінансовий аналіз: регулярний аналіз показників оборотності активів, ліквідності, рентабельності та інших ключових фінансових індикаторів. Це включає аналіз змін у розмірах та структурі оборотних активів, виявлення зон ризику та неефективності.

Бюджетування та планування: розробка та виконання бюджетів, пов'язаних з оборотними активами. Це допомагає підприємству прогнозувати потреби в ресурсах, оптимізувати рівень запасів та грошових коштів, планувати витрати та доходи.

Управління запасами: ефективне управління запасами є ключовим для зниження витрат та підтримання необхідного рівня ліквідності. Це включає методи оптимізації запасів, управління замовленнями, контроль залишків та якості запасів.

Управління дебіторською заборгованістю: встановлення ефективних політик кредитування та збору заборгованостей, аналіз кредитоспроможності клієнтів, моніторинг та управління термінами погашення заборгованостей.

Контроль та внутрішній аудит: регулярний контроль за станом та рухом оборотних активів, аудит облікових процедур та фінансових операцій для запобігання помилкам, шахрайству та неефективності.

Інформаційні технології: використання сучасних ІТ-систем для автоматизації обліку, аналізу та управління оборотними активами. Підхід до обліково-економічного забезпечення управління оборотними активами повинен бути комплексним та індивідуалізованим, враховуючи специфіку, масштаб та стратегічні цілі підприємства.

Проведено аналіз обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами будівельного підприємства на прикладі АТ "Трест Житлобуд-1". Встановлено, що для оптимізації обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами доцільним є:

– відкриття субрахунку 289 «Транспортно-заготівельні витрати». Це дасть можливість підприємству перенести витрати на заготівлю запасів, сплату тарифів за вантажно-розвантажувальні роботи, та транспортування ТМЦ до місць їх використання на даний субрахунок, та, у подальшому, полегшить процес узагальнення інформації про ТМЦ;

– створення внутрішнього документу для фіксування бракованих запасів. Даний документ має містити в собі інформацію про кількість бракованих запасів та винуватців, які це допустили, з метою подальшого аналізу та вчасного прийняття управлінських рішень. Це допоможе вчасно виявляти всі браковані запаси та мінімізувати появлення непродуктивних оборотних активів у майбутніх періодах;

– створення Реєстру історії дебіторської заборгованості з метою оптимізації обліково-аналітичного забезпечення управління дебіторською заборгованістю.

Таким чином, глибше розуміння та удосконалення обліково-аналітичного забезпечення оборотних активів має важливе значення для підвищення ефективності управління та забезпечення стійкого розвитку будівельного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття [Електронний ресурс] / Т. М. Безродна // Вісн. Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля. — 2008. — № 10 (128). — Ч. 2. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2008_10_2/bezrodna.pdf

2. Гангал Л.С. Обліково-аналітичне забезпечення управління конкурентоспроможністю агропромислових підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 ; ОНЕУ. Одеса, 2016. 297 с.

3. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання / Л.В. Гнилицька // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий журнал. - Луганськ.: СНУ ім. В.Даля, 2011. – №3 (157). – С. 57-65.

4. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичний процес: його зміст стадії / Т. Г. Камінська // Наук. вісн. НАУ. — 2002. — Вип. 50. — С. 313–318.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Ромашко О. М., канд. екон. наук, Гребінник С. Б., здобувач освіти, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

У сучасному світі кожна людина та організація стикаються з непередбачуваними ризиками, які можуть призвести до великих збитків, нанести шкоду здоров'ю або навіть загрожувати життю. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у захисті від цих ризиків. Саме тут важливу роль відіграє страховий захист, який є не лише фінансовою стратегією, але й гарантією безпеки та стабільності.

Поняття страхового захисту, якщо розглядати цю категорію у широкому розумінні, висвітлено в Законі України «Про страхування» – це економічна категорія, що відображає сукупність специфічних розподільних та перерозподільних відносин, пов'язаних з подоланням або відшкодуванням втрат, що завдаються матеріальному виробництву та життєвому рівню населення стихійними лихами та іншими надзвичайними подіями (страховими ризиками) [1].

Страховий захист у вузькому сенсі – сукупність перерозподільних відносин щодо подолання (превенція) або відшкодування збитків (страхові виплати), що завдаються конкретним об'єктам страхування (товарно-матеріальним цінностям, майну, життю та здоров'ю людей). Потреба у страховому захисті конкретизується у страхових інтересах [2].